

САДРЖАЈ

Стари век.....	3
Периодизација.....	4
Робовласништво.....	4
Начин настанка првих држава.....	5
Привредна основа и развој науке и културе.....	6
Држава и религија.....	6
Разлике.....	7
Право.....	8
Закључак.....	9
Литература.....	10

Увод

Стари век

Постоји одређени скуп битних карактеристика, која представљају заједничка својства свих старовековних држава и правних система који чине предмет наших интересовања, а то су: периодизација, робовласништво, начин настанка првих држава, привредна основа и развој науке и културе, однос државе и религије, особине старовековног права и на крају разлике између ових држава

Периодизација

Неки писци у стари век сврставају и првобитну заједницу, ипак већинско мишљење каже да стари век траје од формирања првих држава у IV миленијуму пре н. е. Па до пада Западног Римског царства у V веку наше ере. Мада је ова периодизација у основи тачна и мада апсорбује у себи битне догађаје настале од прилике у исто време и на осталим континентима. Чак ни чињеница да су од V до VII века десили крупни догађаји пре свега на тлу азије (настанак и експанзија ислама у VII веку, преузимање водеће улоге на Далеком Истоку од стране Кине под династијим Танг), не може погуљати вредност ове периодизације.

Робовласништво

Постоје велике армије робова у старовековним државама на истоку и на западу, што је довољно да се Стари век изједнажи са робовласнишвом и да се назове робовласничким друштвом. Ово становиште полази од тога да робовласничко друштво представља прву етапу у развоју класног друштва и да доминирају две антагонистички настојене класе, класа робовласника (експлоататора) и класа експлоатационих робова. Робови су најчешће главна произвођачка снага и протагонисти основног начина производње. Тада је била изрека да су робови „оружа која говоре“ а римски писци додају да за обраду земље служе још и нема оружја, и оружја која испуштају гласове (стока). Телесну повреду роба неки правни системи санкционишу, као оштећење ствари његовог господара па се плаћала нахнада штете за оштећење ствари а не за повреду личности. Међутим правни положај робова није био исти у већини држава старог века. Тако је у најповољнијем правном положају био патријархарни, затим дужнички, па тек онда на крају класични. Правни положај робова зависио је и од њиховог места у процесу производње, односно од тога да ли је роб био главна произвођачка снага. Тамо где је роб представљао главну главну произвођачку снагу, његов правни положај је био тежи, него у оним цивилизацијама где њихов рад није представљао главну полуку производње. У Источњачким деспотијама основу произвођачку снагу чини маса полувисног слободног становништва, па је стога правни положај тамошњих робова значајно повољнији. Иако су у овим цивилизацијама робови били на дну друштвене пирамиде, нису им била ускраћена сва права, имали су право азила у храму, могли су се женити и са слободним људима. У класичним робовласничким земљама (Грчка, Рим) правни положај класичног роба био је знатно тежи него у

источњачким деспотијама јер је материјална производња ових држава почивала на раду робова.Робови се највише баве пољопривредом,мање занатима,сусрећемо их и као кућну послугу,а биле су им доступне неке угледне државне и јавне функције. Роб је објект права својине свог господара и господар одлучује о начину живота и рад свога роба,чак му и деца роба припадају. Господар је роба могао некажњено да га убије. И овде су робови имали ограничену пословну способност. Робови су имали право азила у храму а често су обављали и врло цењене државне послове и за то примити плату, а без судске одлуке господар их није смео убити. Чак и у Риму робови имају делимичну пословну способност. Идеја ослобађања робова и поправљање њиховог положаја присутна је код већине старовековних држава. Први корак у том смеру представља ограничење трајање дужничког ропства а касније и њихово дефинитивно укидање. Робовласништво као тип класних односа, као облик зависности представља основну карактеристику старовековних држава и њихових правних система. Било је и држава које у свом историјском развоју никад нису прошле кроз робовласништво,као Кина.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com